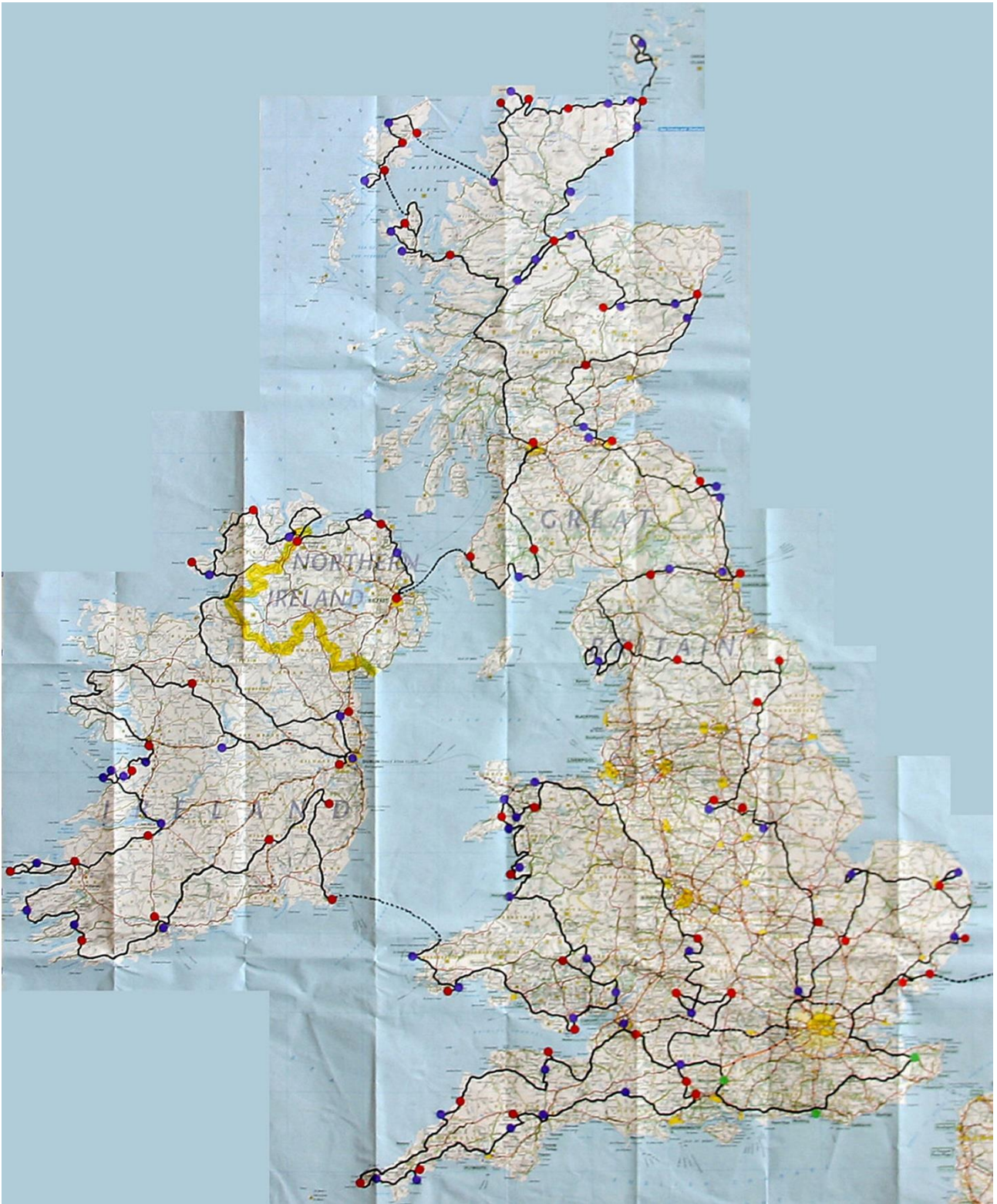

Zes maanden Groot-Brittannië en Ierland (5)

21 augustus – 20 september 2012

We zijn weer thuis! Een weekje eerder dan gepland. In Bath ben ik de avond voor de *Jane Austen Promenade*, in het donker gestruikeld over een stoeprandje. Aanvankelijk leek het een zware kneuzing, maar de volgende dag na de Promenade toch maar bij de eerste hulp langs gegaan. Daar bleken drie vingers aan mijn linkerhand gebroken (mooie breuken aan de basis, dat wel). Maandag terug naar het ziekenhuis voor een definitieve diagnose, mijn hand moest in het gips.

Rood = gestaan en bezocht — paars = onderweg bezocht — groen = overgeslagen

Na Bath waren we nog het een en ander van plan (Winchester, Brighton, Canterbury), maar eigenlijk waren we het de laatste weken al een beetje zat. Zes maanden is eigenlijk te lang. Volgend jaar gaan we naar het noorden, rond de Oostzee, en dan is vier maanden genoeg (meer landschap, minder steden, dat gaat ook sneller). Met mijn hand in het gips kon ik niet veel, weinig pijn overigens, en er moest binnen een week opnieuw naar gekeken worden in Nederland. Dus we zijn de volgende dagen linea recta naar Harwich en naar huis gereden.

Het is heerlijk om weer thuis te zijn. De ruimte vooral. Op een campertocht ben je veel buiten, ruimte zat, maar de camper zelf is heel beperkt. Jan is na zo'n thuiskomst altijd licht depressief, dus heeft hij zich op een routekaart gestort. De vijg en de spathyfillum stonden er florissant bij dankzij het vernuftige bewateringssysteem van Gardena, dat door de buurvrouw één keer per maand bijgevuld werd. Aanstaande zondag gaan we bij Marit een stapel post ophalen die doorgestuurd is.

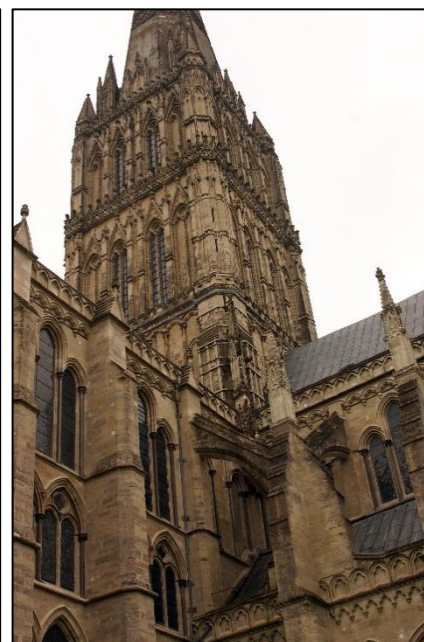
We hebben 10.262 km gereden in 24 weken.

In Ierland is de rechter zijspiegel aan diggelen gereden, maar met ductape hebben we hem de rest van de tocht bij elkaar kunnen houden. Nogal wat electronica heeft het begeven. Jan z'n elektrische scheerapparaat begaf het na twee maanden in John o' Groat. Met water en zeep scheert veel gladder, maar als je dat maar één keer in de drie dagen doet, schiet dat niet echt op. Na anderhalve maand, in Edinburgh, gingen de achteruitrijcamera en de fotocamera stuk. Steeds iemand eruit om aanwijzingen te geven bij achteruitrijden. De fotocamera kon niet tegen de hoge temperatuur en vochtigheid in de tropische kassen van de Botanic Gardens en kon daarna alleen nog met handbediening gebruikt worden. Overigens bleek bij thuiskomst dat de kleurinstelling van mijn laptopscherm nogal afwijkt, waardoor onze foto's enigszins "overbewerkt" zijn. De foto's bij deze reisbrief zijn thuis bewerkt (er hoefde nauwelijks iets aan te gebeuren) en dat verschil moet te zien zijn. Na drie maanden, in Glencolumbkille, stopte de TomTom ermee, Jan heeft voornamelijk genavigeerd (na vier maanden ging zijn knie stuk) en ik reed.

De oplader van de e-readers deed het al snel niet meer, maar dat kon nog wel via de laptop. Verder een sterretje in de voorruit, een deukje in de dakrand door een overhangende rots en een geblokkeerde bankpas. Voor een half jaar "on the road" valt de schade best mee.

Avebury, Stonehenge, Salisbury

Na Oxford zijn we verder afgezakt naar het zuiden. Het is maar goed dat we Stonehenge voor het laatst bewaard hebben. We hebben heel wat steenkringen

gezien het afgelopen half jaar. Grote, kleine, vlak voor Stonehenge nog Avebury een paar kilometer ervandaan: de grootste steenkring in doorsnee ter wereld (we hebben in Groot-Britannië heel wat grootsten, langsten, hoogsten etc. ter wereld gezien...). Je moet natuurlijk ook wat zo vlak naast je grote broer. Maar na Stonehenge hoef je geen steenkringen meer te zien: indrukwekkend, magisch, immens. Er is wel een beetje aan gesleuteld: wat stenen rechtop gezet en gestut, wat afrasteringen geplaatst, een bezoekerscentrum ingericht, maar toch. Met de juiste camerastandpunten en wat

hulp van Photoshop zijn de vele toeristen goed te vermijden. Salisbury is een leuk stadje. Vooral de *Cathedral* was bijzonder. De toren en torenspits die er als laatste op gezet zijn, waren zo zwaar dat zij de steunpilaren binnen helemaal uit elkaar gedrukt hebben. Dat is goed te zien aan de verbogen pilaren en aan de stalen stropen die buiten aangebracht zijn. Old Sarum was de oorspronkelijke plek van Salisbury met een kasteel en een kathedraal. Later is een nieuwe kathedraal gebouwd een eindje verderop, omdat de kerk vond dat haar te weinig belasting-inkomsten gegund werden door het wereldlijk gezag. Dat is het huidige Salisbury geworden. Toen we de ruïnes van Old Sarum bezochten, was er juist een *Arthur Event* voor het hele gezin aan de gang. Altijd leuk om een volwassene een groepje kinderen te zien opjutten: "Give me a yell! Oh no, this won't even scare a mouse".

New Forest, Dartmoor, Exmoor

We hadden niet zo'n zin meer om veel te rijden, dus in New Forest, Dartmoor, Exmoor hebben we steeds lang gestaan. Heide en bos, goed voor lange wandelingen en een pub walk. In New Forest zijn nog veel betonnen platen uit WOII, resten van luisterposten en vliegvelden. Die worden nu gebruikt als parkeerterreinen en als campings voor caravans en campers. Overal wilde paardjes, die trouwens zeer gewend zijn aan mensen en heel brutaal op de campings naar extra eten zoeken. Onze burens kregen er één op bezoek die na inspectie van de auto gewoon de tent binnenstapte om te kijken of daar nog iets te halen viel.

Vanuit Dartmoor hebben we Exeter bezocht. Daar zagen we het geweldige straatoptreden van een jazzmuzikant op Catharine Square. Hij zong oude jazznummers en speelde trompet. Het zwingde als een gek. Veel mensen gingen erbij zitten op de trappen van het terras ertegenover. Hij verdiende prima. Op één van onze wandelingen liepen we via de bewegwijzering "public footpath" een boerenerf op. Omdat we niet direct zagen hoe we verder moesten, kwamen we iets te ver het erf op naar de zin van de hond die de boel bewaakte. Luid blaffend maakte hij omtrekkende bewegingen om ons van het erf te verjagen. Het leek mij een aardige hond, maar je moest niet op z'n erf komen. We zijn uiteindelijk langs de gewone weg gegaan. Op de terugweg via een route dwars door het bos bleken we bij diezelfde boerderij uit te komen. We waren er al ver voorbij, toen die hond alsnog aansloeg. Hij kwam ons al blaffend helemaal achterna. Volgens mij had hij het getik van Jan z'n stok herkend en bedacht: "Hé, die ken ik nog van vanmorgen en die moet hier niet zijn".

St Anthony in Roseland

Jan en ik hebben op dezelfde middelbare school gezeten (ja, ja, zo lang kennen we elkaar al). Onze leraar Engels kon uitgebreid vertellen over het kerkje van St Anthony in Roseland. Dat kerkje kwam in één van onze lesboeken voor. Hij was een uitgetreden priester en later in dat kerkje getrouwd. Dus daar moesten wij ook naartoe. Een lange wandeling naar St Mawes en dan met een voetveer naar St Anthony. Het is eigenlijk helemaal geen dorp, alleen dat kerkje met een verbazingwekkend grote begraafplaats die nog steeds gebruikt wordt, midden tussen het groen. Er komen maar weinig mensen. Het voetveer kan maximaal zes mensen hebben, wij gingen met ons vieren over. Vaak wordt er niet gevaren omdat er geen mensen zijn of omdat het water te laag staat bij eb. We moesten anderhalf uur wachten tot het weer hoog genoeg was.

Land's End

Toen we bij Land's End aankwamen, zat het potdicht van de mist. We hebben een kampeerplek in de buurt gezocht en zijn de volgende dag teruggegaan. Heel veel mensen komen op zo'n plek af (net als wij dus). Een enorm parkeerterrein met een giga toeristenkermis ernaast.

In John o' Groat waren ze bezig met de aanleg van iets soortgelijks. Vreselijk, maar de kliffen waren bijzonder. Veel mensen maken de tocht van Land's End naar John o' Groat of omgekeerd (1500 km), de tentoonstelling daarover was heel aardig.

Bath, Bristol

Bath en Bristol moesten wachten tot het eind van onze trip, want we hadden met Marit afgesproken op het Jane Austen festival op 15 september. We waren er een paar dagen eerder om op ons gemak rond te kijken. Leuke, mooie, interessante steden met veel drukte.

Bijzonder in Bath zijn de Romeinse baden. Daar komt al meer dan 2000 jaar warm water omhoog, ook nu nog (13 liter water per seconde, 46 graden). Bovenop de Romeinse funderingen zijn in de 18e eeuw nieuwe baden gebouwd. Die zijn nu weer voor een deel afgebroken om opgravingen te doen. Een interessant museum hebben ze ervan gemaakt. De moderne baden staan een eindje verderop.

Vrijdagavond hadden wij in Bristol afgesproken met Marit en haar vriendin Dominika. Met de trein ernaartoe en overdag de stad bekeken.

Vermeldenswaard is de ss Great Britain, het eerste stalen stoomschip (met zeilen) dat de Atlantische Oceaan overstak (1845). Het is begin 20e eeuw opzettelijk tot zinken gebracht bij de Falkland

eilanden, maar in 1970 teruggebracht naar Bristol. Met een speciale luchtdichte behuizing en installaties die water onttrekken aan de lucht, wordt verder roesten tegengegaan. Geeft een leuk kijkje op het leven aan boord en op de kade.

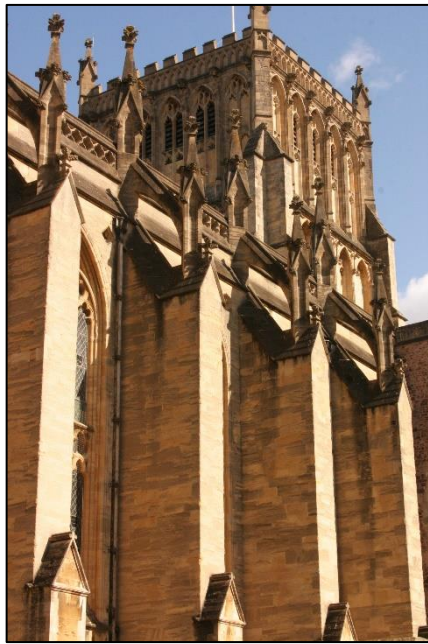
Wat ook genoemd moet worden is King Street, vanwege de *Llandoger Trow Pub* (oud) en de *Cider Boat* (grappige reclame op de wal). Beide kroegen door ons gefrequenteerd. Om de tijd te overbruggen zijn we in het begin van de avond naar de *evensong* geweest in de kathedraal. Een officiële dienst, maar met prachtige koormuziek, door slechts 7 koorleden.

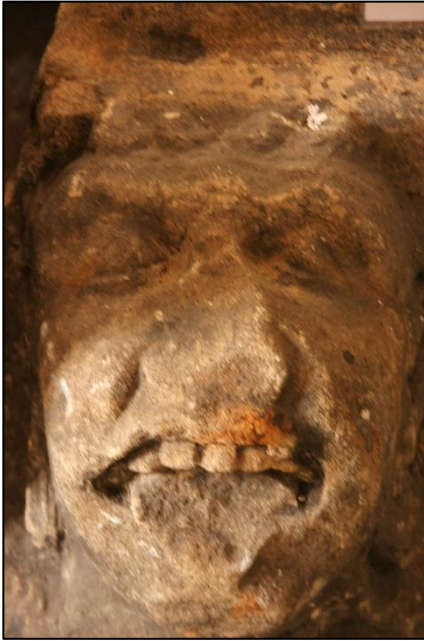
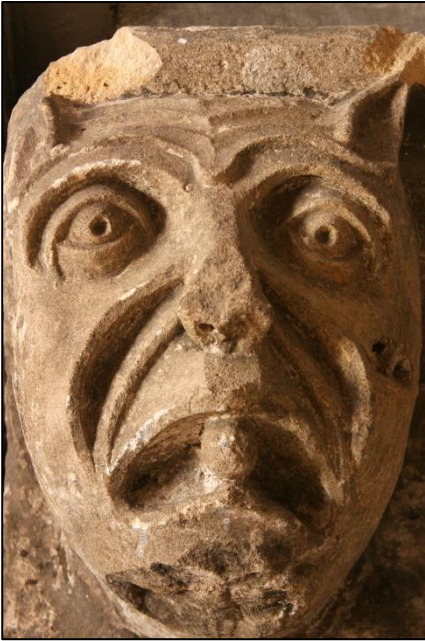
Jane Austen Festival

's Morgens vroeg meteen al in de kostuums. Het kostuum van Jan paste goed, dus dat scheelde een hoop werk. We hadden veel bekijks op de camping en in de bus. Marit en Dominika kwamen met de trein uit Bristol en hebben zich in het gangpad staan verkleed. Samen naar Queen Square waar de ouders van Dominika op ons stonden te wachten, speciaal voor dit evenement overgekomen uit Polen. Haar ouders zijn arts en de vader had zich uitgedost als 19e eeuwse dokter (dat werd door mensen herkend). Ook Staszek (oude schoolvriend van Dominika, woont in Bristol) en zijn vriendin Katrin waren van de partij. Met ons achten mengden we ons tussen de honderden deelnemers aan de Promenade, de start van het festival. Leuk om in zo'n optocht mee te lopen. Iedereen wil met je op de foto. 's Avonds op weg naar een restaurant, werden we nog staande gehouden voor foto's. Zelfs Jan is helemaal om.

Marit vond het nodig om deze Red Coat een bloem te geven... Moet je daar blij mee zijn?

